

neprestano boje s svetom. Sedaj tukaj, sedaj tam se stavijo v širokem svetu njenemu delovanju — daj večje sedaj manjše ovire; celo s krvavim preganjanjem se je hotelo in se hoče popolnoma uničiti njeno delovanje. Sami smo bili v naših dneh priče krvavih preganjanj, ki so divjala proti duhovnikom in vernikom v Mehiki, in še danes slišimo o uprav satanskih delih, ki jih počenja ruski boljševizem proti sv. Cerkvi, proti veri in proti Bogu samemu. Tudi po drugih deželah se moti in jemlje Cerkvi svoboda v izvrševanju njenega božjega poslanstva.

Nič boljše usode niso deležni naši bratje po krvi in jeziku, Hrvatje in Slovenci, ki so po mednarodnih dogovorih ostali pod Italijo. Duhovniki in učitelji slovanske narodnosti so skoro vsi izgnani, kar jih je pa še ostalo, ne smejo rabiti slovenskega in hrvatskega jezika v šoli in v cerkvi. Nikogar torej ni, ki bi otrokom razlagal verski nauk, — Kristusov nauk, v materinskem jeziku, ki ga edino razumejo. V mnogih krajih je vernikom prepovedano javno moliti v hrvatskem ali slovenskem jeziku, duhovnike pa, ki si drznejo pridigovati v narodnem jeziku, pozivljajo na odgovor.

Zares težka je njihova usoda in njihova bolečina odmeva v naših srcih, ker nam niso bratje samo po veri, ampak tudi po krvi in jeziku. In to bolečino toliko težje občutimo, ker kot katoličani vemo, da je to velik greh proti naravnim in božjim zakonom. Ker je ukazal Kristus Gospod učencem, naj »učijo vse narode«, naj »oznanjujejo evangelij vsemu stvarstvu« in sv. Pavel uči: »Vsi ste po veri božji otroci v Kristusu Jezusu. Ni več Juda, tudi ne Grka; ni več sužnja, tudi ne prostega; ni več moškega in ženske; kajti vsi vi ste eno v Kristusu Jezusu«, je jasno, kako težko grešijo oni, ki s silo ovirajo, da ne pride Odrešenikov nauk v srca in duše odraslih in nedolžnih otrok v njihovem jeziku, ki jim je edini razumljiv.

Popolnoma razumljivo je, da zaradi nasilja, ki ga morajo trpeti naši narodni bratje, občutijo veliko bolečino tudi v Italiji sami vsi oni, ki v resnici ljubijo Cerkev, njeno svobodo in rast in ki jim je več za rešenje duš, kakor za poganska načela šovinističnega nacionalizma. Tako je sveti Oče že ponovno stopil v bran za naše preganjane brate in, kolikor je bilo v njegovi moči, je v lateranskem dogovoru zavaroval hrvatski in slovenski jezik pri poučevanju mladine v verouku in pri javnem verskem pouku v cerkvah. Podobno so tudi nekateri škofje odločno nastopili pri državni oblasti kot branitelji teptanih pravic naših narodnih bratov. A oblasti, zaslepljene od poganskega nacionalizma, nočejo uvideti in popraviti grobih žalitev naravnega in božjega zakona. Jasno je, da je v teh razmerah vera naših bratov v težki preizkušnji in oni sami so v nevarnosti, da v versko-nravnem oziru popolnoma propadejo.

Predragi verniki! Previdnost božja vodi svet in nič se ne zgodi na svetu brez sklepa ali vsaj brez dopustitve božje volje. Toda Gospod je hotel, da tu-

Vnebovzetje

oratorij za soliste, zbor in orkester, izvaja slovensko pevsko društvo »Maribor« pod vodstvom g. Janeza Gašpariča v proslavo

80letnice P. H. Sattnerja

dne 11. marca 1931, ob 8. uri zvečer v Marboru, dvorana »Union« na Aleksandrovi cesti,

dne 19. marca 1931 (na Jožefovo) v Celju, dvorana Ljudske posojilnice.

Obeh koncertov se bo udeležil gospod jubilent.

Sodelujejo: solisti gospa Lovšetova, g. Neralič in g. Živko, zbor »Maribora« in pomnoženi vojaški orkester.

Vstopnina: sedeži Din 10 in višje, stojšča 8 Din. Besedilo 3 Din s slikami 5 Din.

Predprodaja vstopnic v Mariboru: Cirilova knjigarna in Höfer, — v Celju: Slomškova zadruga in Goričar & Leskošek.

Po obeh koncertih ugodna zveza z večernimi vlaki.

di mi vplivamo na razvoj dogodkov na svetu, in to z molitvijo. S kolikim zapanjem se torej lahko obračamo v svojih javnih molitvah k Bogu za vse one, ki so preganjani in preizkušeni in za svobodo sv. Cerkve v izvrševanju njenega božjega poslanstva. V tem zapanju nas potrjujejo besede našega Gospoda Jezusa Kristusa, s katerimi je končal pri zadnji večerji svoj nagovor na učence: »Na svetu boste imeli stisko, ali zaupajte, jaz sem svet premagal.«

Zato odločam v sporazumu s preč. jugoslovanskim katoliškim episkopatom (jugoslovanski škofje), da se dne 19. marca t. l. na praznik sv. ložefa, zaščitnika sv. Cerkve, ali kjer se ta praznik ne praznuje slovesno, v nedeljo po tem prazniku, opravijo v vseh katoliških cerkvah v vsej državi javne molitve za versko svobodo naših narodnih bratov. V ta namen naj se po sv. maši ali pri večericah izpostavi sv. Rešnje Telo in izmolijo litanije sv. Jožefa ter pripadajoče molitve.

Duhovniki naj to mojo okrožnico obrazložijo vernikom in naj jih povabijo, naj v ta namen ne molijo samo ta dan, ampak vedno.«

Kulturni boj v Litvi. Litva ima 86% katoliškega prebivalstva, a kulturno-bojno vlado narodnih prenapetnežev. Ta vlada je prepovedala verske organizacije, podržavila je zasebne katoliške šole in sedaj namerava uvesti še civilni zakon. Zapira katoliško dijaštvo ter duhovščino, katero nadzira po cerkvah po žandarjih. Litvanski katoličani so pripravljani na najostrejši odpor in zahtevajo: povratek zakonitega reda, preklic kulturnobojnih odredb,

zopetno vzpostavitev cerkvenih organizacij in vrnitev šol, ki jih je vlada podržavila.

Rusija prepovedala uvoz nabožnih knjig. Na zahtevo brezverskega združenja je prepovedala moskovska vlada vsak uvoz nabožnih knjig, zlasti svetopisna in molitvenikov. Vse uvožene nabožne knjige bodo zaplenjene in sežgane.

Štatistika o širjenju brezverstva. — Boljševiki napovedujejo, da bodo z izvedbo petletnega gospodarskega načrta izvedli tudi petletno protiversko akcijo in bi naj bilo po njihovih računih l. 1933 v sovjetski Rusiji 12 milijonov — brezbožnikov. Kakor v Rusiji napreduje brezverstvo med socialnimi demokrati in komunisti tudi po drugod. V Avstriji šteje brezbožna organizacija 42.000 članov; v Nemčiji cenijo socialdemokratske brezbožne organizacije na 600.000 članov, komunistične na 100 tisoč. Pod to statistiko spadajo le organizirani brezbožneži, ker z neorganiziranimi jih je mnogo več. Ruski boljševiki so uporabili v minulem letu za brezbožni tisk 3 milijarde 335.000 Din. Zelo se širi po velemestih tudi prostozidarstvo.

*

„Domovina“ o kuluku.

Ko je od g. bana dr. Marušiča izdani pravilnik o kuluku zagledal beli dan, se o kuluku dosti govori in razpravlja v javnosti. Stališče kmetijskega ljudstva v tem vprašanju je znano ter se pojasnjuje v raznih dopisih iz kmetijskih vrst. V teh dopisih se razpravlja o kuluku v zvezi s sedanjo gospodarsko krizo, ki pritiska kmetijski stan. Da bodo čitatelji našega lista znali, kakšno stališče zavzema v tem vprašanju ljubljanska »Domovina«, hočemo nakratko navesti to, kar piše v svoji številki z dne 19. februarja t. l. »Domovinina« sodba o kuluku je ta:

»Zaradi popolnega nerazumevanja cestnih potreb so naše ceste propadle. Zato je poiskala današnja vlada korenito sredstvo za popravilo cest v takozvanem ljudskem delu — kuluku. Hudo je to breme, toda pametno izveden kuluk je edina pot, da hitro rešimo naše ceste propasti. Da bo dosegel kuluk svoj namen, je treba pustiti cestarju, ki ima zadevno prakso, glavno besedo na cesti glede množine gramoza in časa posipanja. Drugič pa je treba breme kuluka tako razdeliti, da ne bosta nosila največ bremena delavec in kmet. Ne glede na to, da bi se z navadnimi dokladami tako slabe ceste, kakor so danes, ne mogle urediti, kmet tudi veliko laže odrine kuluk z delom kakor z denarjem, ki ga je tako malo v kmetijskih žepih. Vsake tlake se ljudje boje, ker vedno bolj pojema smisel za skupne koristi, vendar bo kmet, ki vrši vse leto toliko tlake na svoji grudi, opravil rajši nekaj dni kuluka za ceste, kakor pa plačal zadevno davščino. »Kuluk ne bo več en!« nas je zagotovil ban godspod dr. Marušič. Ko bodo ceste zopet v dobrem stanju, bo tudi odpadlo to danes žal neizogibno zlo,

*